

Передплата

на «РУСЛАНА» виносить:

в Австрії:

на цілий рік . . . 12 р. ав.
на пів року . . . 6 р. ав.
на чверть року . . . 3 р. ав.
на місяць . . . 1 р. ав.

За границею:

на цілий рік . . . 20 рублів
або 40 франків
на пів року . . . 10 рублів
або 20 франків
Одноразове число по 8 кр. ав.

РУСЛАН

«Вирвеш ми очи і душу ми вирвеш: а не возьмеш милости і віри не возьмеш, бо руске ми серце і віра руска.» — З Русланових псалмів М. Шашкевича.

Виходить у Львові щодня крім неділі і руских свят о год. 6-й пополудні.
Редакция, адміністрація і експедиція «Руслана» під ч. 9 ул. Коперніка. — Експедиція місцева в Агенції Ляндесмюль в пасажі і автостанції.
Рукописи звертає ся лише на попереднє застереженє. — Реклямації неопечатані вільні від порта. — Оголошеня звичайні приймають ся по ціні 10 кр. від стрічки, а в «Надісланім» 20 кр. від стрічки. Подяки і приватні донесення по 15 кр. від стрічки.

Схизма в Америці.

Нераз ми вже згадували про змаганя російського священства, щоби наших переселенців чи то в З'єдинених Станах північної Америки, чи в Канаді перетягнути на схизму. В ч. 263. нашої часописи згадували ми про затії московских попів з стану Вашингтон, котрі підступом, рублями і обіцянками намагали руских Канадійців приєднати царославию. Акція московских попів не обмежує ся однак на Канаду, она запусає свої коріня всюду, де лиш живе в Америці Русин-католик. Та на щастє пропаганда схизми не може поведичати ся великими успіхами. На чолі схизматичкої пропаганди стоїть єпископ московский з Сан Франціско, так званий єпископ алектский. Москва для своєї пропаганди не жалує ніколи гроша, а тим менше в Америці, в краю бізнесу. За гроші петербурского Синоду виходить в північній Америці часопись «Амер. Православний Вѣстникъ», котрої цілю є ширене схизми в Америці, а головнє між Русинами-католиками. В тій місіїній роботі коло напертаня на схизму головну роль грає гріш, а часописи хіба на те уживає ся, щоби за єї помочю голосити народови, які то благодати, вигоди і материяльні користи чекають навернення на схизму. Завдяки такій роботі удало ся тому єпископови з Сан Франціско перетягнути і часть Русинів з Галичини а головнє з Угорщини на московську віру в місцевостях Мінеаполіс, Vilkesbarre, Old Forge і в Канаді. Приєднавши купном частину мешканців в згаданих місцевостях, задумали московскі місіонарі забрати прочу часть католиків силою. Мабуть ніколи не забудуть випробованого свого способу в Європі. Вість сю подаємо за «Амер. Правосл. Вѣстникомъ». А хоть справозданє в тій часописи є сто-

ронниче, то все таки видно добре, як то Москва уміє уряджати свої місії. «Амер. Вѣстникъ» оповідає, що «коли єпископ з Сан Франціско приїхав до Old Forge в цілі відбутя конференції і відправлення богослужень, греко-католики виступили з рішучим протестом, зборюючи відправляти службу Божу в церкві, збудованій коштом греко-католиків. В супроводі священства в ризах церковних, з мітрою і жезлом ступав єпископ з дому до церкви, благословлячи нарід. В той час настало заворушенє серед народу, котре вміру наближуваня єпископа до церкви, щораз зростало. Товпи народу напирали і проривали ся до єпископа. Братчики окривляючи єпископа з трудом повздержали натовп людий. Спекс вмагав ся. Православні кричали: «Не дамо бити!» Мороз переходив поза плечі. Очевидно греко-католики наміряли доконати напад, а православні постановили боронити «любезного свого пастиря і не допустити до зневаги». Господь знає, що було би стало ся, сли би не притомність старости з Vilkesbarre, котрий в пору прикликав поліцію і запобіг кровавим наслідкам».

Навели ми слова «Амер. Правосл. Вѣстника», з котрих читателі мимоволі мусять прийти до пересвідчення, що акція схизми опирає ся виключно на брутальній силі. «Амер. Прав. Вѣстникъ» не згадує ані словечком, що в Old Forge греко-католики ушлатили поважні суми на будову своєї церкви, що в тій місцевості ледво мала часть католиків дала ся підступом і рублями приєднати до православя. На кождий случай урочисте занятє католицької церкви і відправа в ній схизматичкого богослуженя була актом самоволі і гвалту супротив католиків.

При тій нагоді мусимо сказати ревни-телеви царослави з Сан-Франціско, що на

свобідній землі американській не яло ся уживати поліцайских палок на тих, що остають вірними своїй церкві і боронять тяжко набутого добра.

Супротив насильної і підкупної агітації московскої мусить католицька церква а взгядно єї найвишша власть щиро заопікувати ся греко-католиками в Америці. Першим ділом в тім згяді була би доконечною материяльна поміч при будові церков і при удержаню кат. священника бо-дай в перших літах єго парохіяльної служби. Однак по при тім мусить впередше Рим поладнати раз на все рішучо відносини греко-католиків в Америці до латинського віроісповіданя. До тепер діє ся так, що заким греко-католицький священник зможе розпочати яку роботу в Америці, мусить впередше переломати не мало перешкод, яких зазнає на кождім кроці від латинських єпископів в Америці, а тимчасом народ остаючи без ніякої духовної помочи дає легко приступ різним агітаціям противним католицькій церкві.

Др. Ебенгох про ситуацію.

В «Linzer Volksblatt-i» читаємо таку статью: Колишні вірноконституційники красно догосподарили ся! Хоч ще не по формі і не на основі права, але на ділі попали ми вже в федералізм. Австрія не посідає під теперішню хвилю ніяких иньших законодатних тіл, крім соймів поодиноких країв коронних. Парламент центральний перестав дихати. Поодинокі краї управ-ляють ся ще по конституційному, але Австрія яко цілість абсолютистично. Ліберали хотіли властиво з одної сторони знищити автономію країв і соймів, в другої сторони абсолютизм і на місце єго поставити автономний від їх ласки зависимий центральний парламент (конституцій-єю з 1853 року). Але не осягнули ні одного ні другого, а доборились до зовсім чогось противного. Ліберали стоять тепер над домовиною, в

З Хрестом на вколяшках.

Оповіданє Данила Мордовця

з Альманаху «Складка» 1897 р. в Петербурзі.

(Дальше).

II.

— Ні, панове, — і сего єму не судилось, — тихо промовив Татарчук. — Тіло єго козацьке, невіра тут-же кинула на пісок — звівру й птиці на поталу.

— А ви-ж що? — спитав Хмара якось-то надорваним голосом.

— Ми... Як ото ватажкова голова покотилась, хан і крикнув по своєму: — «Мархамат! мі-хірбан — здавайтесь на милость! — ясир за ясир!» А де-уже було нам не здавать ся! — ні сили у руках, ні духу у грудях — тільки горяча пара з уст — і живі та не живі, сказати-би труп трупом... мало не три з половиною сотні живого козацького трупів... Оточила тоді нас не-віра мов стіною, почала було знущать ся над нами — кого нагаєм, кого арканом, — так хан не звелів знущатись: — «ясир за ясир» — гукнув. Себ-то, щоб нас, потім обмінять на своїх полонянників, а головніше — на якогось там свого родича, на мурзу Текельди, що із Січи

заслано дець у Московщину. — Хан звелів потім, дати нам потроху папуть ся — душу перегорілу промочить, а далі повязали нам руки сирією, нанизуючи на довгі аркани. Великі низки навязали, мов ото, бува, рибу на ку-кани пованизували, і погнали до самісінького Бахчисараю, мов скотину на ярмарок.

— Що-ж, братіку, — тобі вже не первина — полонянничє діло, — сказав Очеретяний. — Ти вже колись покоштував червоної таволги у турецькій котарзі.

— Та коштував-же-ж, дядечку. Ще в мене тоді й козацького вуса не заводилось — хлоп-цятком ще був, як перше у полон погнали нас цілою чередою. Через те-ж я й Татарчук став, та через те саме оте до вас і з полону визво-лив ся. А не знай я татарської мови, я-б і згнів може там, протираючи кайданами козацьке ті-ло до жовтої кости та черву своїм мясом го-дуючи, як ото доси годує своїм лицарським ті-лом кримську черву славний наш ватаг, Іванець з Гадячого, що був колись товаришем Дядьків-ського курія, а тепер на галерах сьвітом нудить.

— Як! — Іванець — кажеш з Гадячото! — аж скрикнув Хмара, куренний атаман того Дядьківського курія. — Іванець Гадяцький!

— Та він-же — Іванець, батко атамане — сказав Татарчук.

— Так він ще — хвалити Бога — живий?

— Живий — хвалити Бога... Сам я єго ба-чив і поклон тобі од нього прийіє.

— О, Господи правий! — якось то ніби простогнав Хмара і закрив лице руками. — О Господи правий!

Цілу ніч, потім козаки чули, що отаман їх не спав, і то тяжко зітхав, то тихо ходив коло становища, мов несамовитий...

III.

Минуло кілька тижнів.

Жовтня 1-го, на Покрову, у Січи, козаки справляли престольне свята. Після обідні була добра гуляня. А ще більш товариство січове по-веселішало, коли батько кошовий, отаман Мороз, прочитав до громади листа, що заслав до кошового єго особистий приятель, військовий кан-целяриста Хведір Коробка.

Коробка, між иньшими добрими звістка-ми, писав своєму приятелеви, як цар Петро О-лексієвич, вертаючи з під Азова, цілий день гу-ляв у гетьмана Мазепи.

— Так-таки й гуляв, як отсе ми гуляємо? — не вірив Моторний, будучи вже дуже під чар-кою. А ну-ж, батько отамане, покажи.

— Ось на — дивись сам, коли не повила-зило, — сказав отаман, подаючи листа Мотор-ному. — Читати умієш?

— А тож-бо! — Ще й доси памятаю, як

котрій спочила блаженним сном груднева конституція. Що при найлучшій волі не повелося автономістам, те довершили дуже скоренько самі ліберали при помочі націоналів німецьких, так званою вірноконституційною більшою посілостю і з найновішими союзниками, соціальними демократами. Центрального парламенту нема в живих! Оно по часті і добре, що таке сталося. Сим переведено доказ, скільки була варта груднева конституція. Доказ сей, на щастє, перевели самі творці сеї конституції. Але шкода сих мільонів і знов мільонів, яких коштувала ся конституція. Шкода і тих капіталів народного майна, що пропало через грудневу конституцію. Але все треба при тім пам'ятати, що як-раз поступові сторонництва були тими, що центральний парламент зробили неможливим.

Австрія без парламенту! Стсе головний найбільший успіх німецької опозиції в австрійськім парламенті. І хоч се сумний та соромний прояв, але мимо того відітхнуť мільони правдивих Німців, що не покінчила ся комедія панів Функого, Шенерера і Гроса. Відітхнуť альпейські краї, що вже стали стогнати під тероризмом сих панів. Одно лише сумно! — що як-раз німецька опозиція була причиною, що задля єї брутальности і упору зачинено брами центрального парламенту. Ті ліберальні і національні панове винувають, що на будуче заступники народів не будуть в силі, передавати відвічальному правительству безпосередно жалоби, бажання і жадання своїх виборців. Свобода утекла під крила соймів. Австрія яко держава остала ся без парламенту. Нині годі ще осудити далеконосність сего факту, поки сойм угорський не дав свого вотуму про угоду. Але се вже певна річ що ліберали і націоналі німецькі видали Австрію на ласку-неласку Угорщини. Ось кінець пісні, кінець «ратованя німецькості!»

Маніфести.

5. Маніфест «вільного німецького Союзу» гласить дословно так:

«Провідною зв'язкою в поступованю нашим була завжди єдність держави і єї сила. Але притім держали ся ми завжди твердо і напої німецькості. Ми боліли дуже над тим, що через розпорядження мовні порушено тяжко стан посідання Німців, тим більше, що згадані розпорядження не відповідали дійсності потребам а розбудили неоправдані правно-державні аспірації. Ми боліли і над тим, що через поведене більшости, котра внесеном Фалькенгайна перейшла до порядку денного над правом і законами, унеможливлено дальші розправи парламентарні, а парламентаризмови задано тяжкий удар. В надії, що через переговори з новим правительством будуть усунені кривди, заподіяні Німцям розпорядженнями мовними і що через переговори з другими сторонництвами буде можна ре-

активувати парламент — вступили і ми в ті переговори. Але мусимо жаліти, що єї в добрій вірі підняті переговори не мали успіху. Вискажуємо однак надію, що і з другої сторони буде узнана конечність, покінчити вже раз національний роздор, та що вже невдовзі переговори будуть наново підняті і доведуть до доброго кінця. Бажаємо сего тим більше, позаяк як-раз в теперішній хвили стоять на порядку деннім великі готподарські і соціальні питання, та що треба полагодити остаточно правнодержавні відносини з другою половиною держави, щоби могучість держави на тім не потерпіла. Ми охотно возьмемо участь в рішеню сих великих національних і господарських питань і уважаємо, що Німцям для досягнення сеї цілі треба поступати в справах національних разом».

Маніфест сей є з черги пятий, виправдірно рішучий, але і найбільше уміркований а найменше заправлений шовінізмом тевтонським. Пояснити се можна тою обставиною, що до групи Мавтнера належать заступники палат торговельних австрійських, котрі господарські справи головно мають на оці. З посеред лівих не видали ще доси маніфесту антисеміти і соціальні демократи.

Вісти політичні.

«Linzer Volksblatt» так поясняє невдачу послідних переговорів правительства з лівцею: Правительство предложило Німцям поділ Чехії на три райони, чеський, німецький і мішаний і відповідно до того хотіло завести чеський, німецький і оба язика яко урядові. Молодочехи узнали се предложенє достойним розправ. Правительство предложило відтак, що до науки другого язика краєвого буде урядникам полишений час не п'яти але п'ятнадцять-літний. Чехи узнали се предложенє також достойним до дискусії. Правительство предложило в кінці справу мовну управити в законній дорозі. Чехи припусти і на се предложенє. А сполучена обструкція? Она домагала ся рішучо відкидання розпоряджень мовних і в тім лежить дійсна причина невдахи переговорів.

Говорять голосно у Відні, що намістник Чехії гр. Куденгове, має уступити, позаяк в часі послідних розривів в Празі показав ся за мало рішучим(?). Їго місце мав би зайняти фельдцейхмайстер Давид, теперішній намістник Дальмації.

Банфі був 14. грудня рано на годинній аудієнції у цесаря.

Провідник незалежного сторонництва, Котут, вніс в справі провізорії угодової предложенє меншости комісії фінансової, котре кульмінує в тім, щоби правительство угорське зрівало до теперішніх фінансові і митово-торговельні відносини з Австрією, а до сойму угорського внесло предложенє на самостійне управити сих справ. Дотеперішній договір тратить правну

силу з 31. грудня, позаяк парламент австрійський не ухвалив нового, ані не продовжив давнього.

Молодоческий езекутивний комітет скликав вже на 19. грудня о 9. год. рано збори мужів довіря до Праги задля обговореня теперішнього положеня політичного.

Тирольський сойм має зібратися в днях 3—9 січня лише на те, щоби ухвалити закон, котрим зрікає ся в імені краю побору додатків краєвих від новоналоженого (в 1898 р.) податку особисто-доходоного. Ся справа прийде на порядок двенний і других соймів, бо від зреченя ся сих поборів зависить, чи край буде мати участь в полєках зроблених на доли податків реальних? Речинець, коли зберуть ся сойми краєві, ще не означений. Догадують ся лише, що сойм галицький збере ся 28. грудня. Правительство боїть ся щоби в поодиноких соймах не підношено дразливих справ політичних в роді зміни конституції, або щоби не засипано корони адресами.

Недавні демонстрації в Пешті мали характер аграрний, щоби зробити пресію на сойм угорський, де як-раз ведуть ся розправи над законом о полєвих робітниках.

Намістник Країни, бар. Гайн, одержав титул тайного совітника.

Fremdenblatt подає, що поголоски про іменованє гр. Войт. Дідушицкого міністром для Галичини, є зовсім хибні.

Vaterland оголошує збірний пастирський лист всего єпископату австрійського з нагоди шістдесятьлітнього ювілею посвященя єрейського Папи Льва XIII. В листі піднесені великі заслуги св'ятійшого Отця для св'їта католицкого.

Österr. Volksztg. нападає на бар. Гавча за продовжуванє політичної системи гр. Баденього. Їй не до вподоби, що намістником Галичини остає кн. Санґушко, намістником Чехії — гр. Куденгове, а маршалком краєвим в Галичині брат Баденього. До того ще іменовано шефом секційним міністерства просвіти проноціованого Чеха, професора чеського університету в Празі. Ся дорога не заведе бар. Гавча до порозуміння з Німцями. Німці бороли ся не проти гр. Баденього, а проти єго системи. Новий президент кабінету мусить вибрати між правцею а лівцею. Они не дозволять пачкувати ідеї гр. Баденього під зміненою фірмою.

З Царгорода доносять, що амбасадори переговорюють ся тепер в справі організації Крети.

Новий кабінет італійський вже уконституував ся. Рудіні обняв президію, Занарделі теку справ внутрішніх і справедливости, Вісконті-Веноста справи заграничні, Бранка домени державні, Брін теку маринарки, Люцаті скарбу, Сан-Марсано війни, Галльо просвіти, Павончеллі робіт публичних, Сінео теку почт і телеграфів, а Кокко-Віта рільництво.

Англія споглядає дуже зазидним оком на розмахи Німеччини, котра видимо хоче станути

у бурі за гаспидські «герундіуми» та «супінуми» по жиждках чесали, не при людях згадуючи, А ну-ж ну...

І Моторний почав читать, трохи таки не твердим язиком, як ото, часом, дяк чита у церкві «Апостола» після доброї гулянки:

«Проворочаючи ся єго царське пресьвітле величество од Азова, прислав указ, жеби гетьман у малій купі до єго царського пресьвітлого величества їхав і застав єго царське пресьвітле величество у Рибному, і там поклон євій оддав где ласкавого царя на себе і на усе військо імів, і така велика милость єго царського пресьвітлого величества була, же ізволив своєю битністю у господі у гетьмана гуляти...»

— Ач! — далєбі правда! — таки й гуляв... Оттак ми!...

А ти, Остапе, читай, — гукнув де-хто з громади.

— Що-ж! — і читатиму... А ви слухайте вражі діти.

— У господі у гетьмана гуляти і обідати — читав Моторний і през цілий день гетьманови Іванови Мазепі з собою сидіти, а напоїм з ласкою одпустив на Україну, оздобивши пана гетьмана подарунками вельми і превельми дорогими з обіцяною великих подарунків і вашому славному війську запорозькому низовому.

Тут з радощів такий гармидер закрутивсь на майдані, що аж воробці від страху під куріні стріхи позабивались, а голуби так шарахнулись з карнизів сїчової дзвіниці, що аж на Скарбну річку залетіли, покинувши свої гнізда.

А тут де не взяв ся той божевільний Омелько Рябошапка з бандурою, та як учисте по струнах, як вдарить закаблуками — пішов вигукувать:

Пішла наша бабусенька
На ярмарок пішки,
Та купила собі цапа —
Великї ріжки.
Та погнала бабусенька
Свого цапа пасти,
Сама сїла на купині —
Куделечку пряти...

Козаки аж за животи хапались, дивлячись як цей велетень, високий і плечистий як груба, садив по майданові своїми чоботищами, що аж земля стугонила.

Не втерпів і старий Остап Моторний. Ударивши шапкою об землю, він підскочив до Рябошапки і вихопив із рук у єго бандуру.

— Годі тобі, ведмедю, землю топтати — ще продавши своїми чоботищами майдан і ми сторчка полетимо у пекло, — крикнув він. — Ке сюди цацо!

І схопивши бандуру, старий почав так щипать струни і таке вироблювать голосом і ногами що хоч сядь та й плач. А словами старий вигорював по бабях:

Нагадала вража баба
Молодою бути:
Натикала за намітку
Зеленої рути.
— Руто моя, руто моя,
Руто зелененька,
Я-ж думала, що я стара, —
А я молоденька —
Гуляти раденька.

— Остапе! — пане Остапе, схаменись! — раптово смикнув за рукав Моторного Очеретяний Харко. — Чи ти часом, мовляв, не сказив ся на старости літах! — Хиба не бачиш, що з Дядківського куріня сюди йдуть панотець з Хрестом, а за ними батько отаман кошовий з куренним Хмарою та Татарчуком. Вже не дурно вони з св'ятим хрестом ідуть.

Моторний так і прикипів на місці, і не зна, де й бандуру діть. Дивить ся — усі козаки шапки поздіймали. Де й гульня подїлась!

(Далі буде.)

твердою ногою на території китайській і навязати з Китаєм безпосередні зносини торговельні. Кн. Генрик заявив на від'їзді до китайського Кіао-Чав, що непорозуміння межі Китаєм а Німеччиною будуть скоро полагождені.

Генерал іспанський Вайлер, по повероті з Куби, де нещасливо усмирював повстанє, станув на чолі опозиції парламенту іспанського. Вайлера піддержують Карлісти і партія військова. Положенє кабінету Саґаста дуже невідрадне. На радї міністрів ухвалено, виступити рішучо проти ген. Вайлера і его сторонників, іменню військової партії.

Новинки.

— Ц. к. Намісництво уділило презенту на опорожнену греко-кат. парохію цісарського надання в Криниці о. Гавр. Гнатипакови, дотеперішньому греко-кат. пароху в Чорнім.

— **Руский театр** у Львові починає свої представлення дня 18-го с. м. конкурсною комедією Чайченка «Нахмарило»; дальше представить: в неділю «Ой не ходи Грицю» Старицького; в второк конкурсну комедію Цеглиньського «Торговля жемчугами»; в четвер драму «Хата за селом», в суботу комедію «Попихайло», а в неділю (26. с. м.) драму «Ясні зорі», відзначену на сегорічнім конкурсі.

— **Дар для Папи.** Деякі католицькі союзи півн. Америки пересилають Папі на Новий рік в подарунок великий масивний золотий хрест, украшений 8 великими брилянтами. Вартість хреста оцінена на 240.000 лірів. Святійший Отець вступав з 1898 роком в 87 рік життя.

— **Руске насини в Стрию** устроює дня 18-го грудня для дітей своїх членів і їх гостей св. Николаївські вечериці, в котрих програму входить відгранє дїтьми твору Ів. Франка «Суд св. Николая», гри товарискі, співви і роздача гостинців між дїтвору. Буфет добірний у власнім заряді. Початок точно о годині 6½. Вступ від особи 30 кр., від дітей 15 кр.

— **Загальні збори політичного товариства «Народна Рада у Львові»** відбудуться дня 28 грудня с. р. о 10-ій годині перед полуднем в сали Народного Дому з таким порядком денним: 1) отворенє зборів; 2) справозданє з діяльності виділу; 3) теперішня політична ситуація а Русини; 4) справи економічно-організаційні; 5) внесенє членів.

— **Св. Николаївські вечериці для дітей в Станиславові** устроює Товариство Руских женщин в неділю 19-го грудня с. р. в новій сали Касина міщанського (коло староства). Діти відиграють Лисенкону оперетку «Коза Дереза», потім з'явиться св. Николай і по відповідній промові буде роздавати дітям надіслані їх родичами дарунки. По відході св. Николая наступлять забави для дітей. Дарунки, заосмотрені в виразні адреси дітей, треба складати в Дирекції Банку звязкового на руки директора Банку п. І. Ткачуника, а в неділю при касі. Сала і цілий льокаль буде опалений. Вступ від особи 50 кр. Діти платять по 10 кр., а ті, що виступають в «Козі Дерезі» мають вступ вільний і дістануть красні шапочки наслідуючі головки звйраток. Початок точно о 6 годині вечером.

— **На засіданнях виділу Наукового товариства імени Шевченка** в днях 3, 17 і 19 падолиста та 6 грудня с. р. полагоджено отсїділа: 1. Принято до відомости, що у відповідь на новідомленє сербської Академії наук про переносини мошій Вука Караджича вислано було тій Академії відповідне письмо з повідомленєм, що товариство буде на тім торжестві репрезентованє делеґатами. 2. Обговорено діло отвореня читальні і постановлено: заки діло з товариством «Просьвіта» оконечно поладнає ся, отворити тимчасово читальню в льокалі «читальні Просьвіти» що-денно пополудни від 2—4 години, з виїмкою неділі і руских свят. 3. Принято до відомости дальші жертви, прислані з України на резервовий (академічний) фонд товариства. 4. На предложенє голови проф. Грушевського постановлено видавати замість «Зорі», для вдоволення збільшених культурних і просьвітних потреб Русинів, новий місячник п. з. «Літературно-науковий Вістник». Відтак обговорено програму видавництва, склад редакції, обєм місячника, ремунерацію платних звязкові, кошти видавництва і ціну передплати, справу одвічальної редакції і вкінці проспект видавництва. 5. Постановлено внести петиції до Сойму о субвенції на наукові видавництва товариства, на видаванє «Історичної Бібліотеки», на видавництва археографічної комісії і на

«Правничу часопись». 6. Принято до відомости подяку Заряду руского дївочого інститута у Львові за подарованє 80 книжок для бібліотеки згаданого інститута і подяку о. М. Підгорецького будучого пароха в Мауффілд-і в Америці, за уділенє в дарі книжок для читальні в Мауффілд-і, що має заснувати ся для американських Русинів. 7. Принято до відомости запросини Президій висшого суду краєвого у Львові, щоби відпоручник друкарні взяв участь в конференції в справі видавництва судових формулярів, потрібних в наслідок нових процесових законів. 8. Принято кілька нових членів. 9. Принято до відомости, що ц. к. краєва Рада шкільна поручила «Соматологію» проф. Верхратского, видану коштом товариства, до бібліотек окружних і бібліотек учительських семінарій. 10. Позагодоженє кілька адміністративних справ друкарняних і кілька просьб приватних.

— **За демонстрацію.** Сенат академічний у Львові виточив дисциплінарне доходженє чотиром слухачам університету: Каганому, Виросткові, Голубовичови, Дорожинському (оба послідні Русини), котрі 28 падолиста с. р. скликали віче на університетськім подвір'ю, де як звісно, громадка радикалів апотеозувала політику Вольфіва, Шенерерів і Kurjera Lwowsk-ого. Слїдство веде проф. Охенковський.

— **Телефон зі Львова до Відня.** Будова телефонічної лінії зі Львова до Відня є вже укінчена. В лінію ту є влучений також Краків. Огороді відбула ся вже урядова проба апаратів, котрі добре функціонують. Три мінути розмови межі Львовом а Краковом буде коштувати 1 зр., а межі Львовом а Віднем 1 зр. 50 кр. Ліній телефонічна іде вздовж правительственного гостинця. Если та лінія буде належито оплачувати ся, побудує ся другу лінію до Відня, направлену на Дрогобич, Східницю, Сянок і т. д.

— **Славяни і интернаціонали.** Рівночасно, коли в Кракові на віче зїхали ся з послами польськими послы чеські і хорватські, запросив до себе пос. Дашинський своїх товаришів з парламенту, соціальних демократів, Цінґра і Гибеша wraz з редактором цешинським Регером. Коли на двірці численна публіка краківська славянських гостей витала імном людювим польським, повитав Дашинський своїх товаришів «Червоным штандаром». Славяни радили відтак в «Соколі», а Дашинський з своїми в одній гостинниці. Там говорено про братерство Славян, тут про братерство робітників. Славянське віче назвав Дашинський комедією чесько-польською. Найшов ся межі соціалістами Русин Стефанюк, що указав в своїй річі на тих селян, що за послідні вибори сидять ще по в'язницях. Син славного Матейка, слухач прав, зазначив, що соціально-демократична молодіж Кракова не бере участі в комедії славянській і тим різнить ся від молодіжи шляхотської і лакейської. Селянин Рознуд жалував ся, що его не допущено на славянське віче. По зборах удались соціалісти на ринок, де ще коло будки Міцкевича (пам'ятника забудованого дошками) Дашинський держав річ до своїх товаришів, велючи їм спокійно розходитись домів, бо як-раз надтягнули драґони. Але вкінці контрдемонстрація, аранжована з Відня проти віча славянського в Кракові, — повелася. Der Mohr (Адлера) hat seinen Dienst gethan.

— **Перебили демонстрацію.** В Еффердінґу (в Гор. Австрій) намірили націонали німецькі устроїти демонстрацію проти д-ра Ебенгоха і клерикалів і скликали ся на віче. Промовляти мав пос. Беґайм. Але заким віче розпочало ся, заповнило духовенство з своїми партизантами так щільно салю зборів, що націоналам не лишилось місця. Скоро Беґайм перейшов лише в річі своїй на поле політичне, зібрані підняли па взір обструкції парламентарної такий крик, що комісар мусів розв'язати збори.

— **Сім днів в снігу.** Трох італійських урядників цлових удало ся було недавно піхотою в гори, щоби сконтролювати граничну лінію. В дорозі захопив їх сніжний вихор, перед котрим схоронили ся до якоїсь стайні, що стояла пустою в горах. По кількох годинах сніг зав'язав їх цілковито в тім захисті. Без ніяких средств до життя перебули в нїм урядники 7 днів, терплячи страшний голод. Одиною поживою нещасних було сїно, зварене в воді. Вкінці сегомо дня удало ся двом з них передерти через засини до найблизшого села, де з надмірного ослаблення сейчас поміли. Для виратованя третього їх товариша зарядили селяни сейчас виправу в гори, де найдене нещасного напів неживого.

— **Офіцирів резервових,** що брали участь в похоронах застріленого при послідних демонстраціях в Градці робітника Реттера, потягнули власти військові перед суд гоноровий. Поліція знов розв'язала «Національний Союз» німецький

за те, що Союз виступив з докором проти посадника міста за те, що він при послідних демонстраціях ужив війська.

— **Вечериці для дітей** устроює «Клюб Русинок» дня 18. с. м. в день св. Николая в комнатах «Рускої Бесіди» у Львові. Крім забав, які відбудуть ся під проводом членів Клубу, прибуде св. Николай в супроводі ангелів, промовить до дітей і роздасть призначені дарунки. Потім наступить дальша програма забав. Вступ на салю від дітей до 12 літ 30 кр., старші і родичі платять 25 кр. Підчас павзи дістануть діти гербату і тістечко; для старших буде приготований дешевий буфет. Цілий дохід зі вступу і буфету призначений для товариств «Руслан» і «Шкільна Поміч». Початок точно о 6. годині вечером.

— **Шенерер заґнівав ся** на своїх трабантів, Вольфа та Кітля і не явив ся на вічі віденьскім 12 грудня. Причиною було те, що відозву до сего віча не дано підписати і б. послови Ірви яко чоловікови, що в справі сифону Грегоріка заґприв своє слово чести.

— **Посли чеські і хорватські** відїхали з Кракова доперва 14. грудня. Посли Польські: Вайгель, Соколовський, Данеляк, Рихлик, Знаміровський і др. провели їх до Прерова, де знов Поляків приймає о ваціями.

Телеґрами.

Відень, 16. грудня. Недужий ґр. Вурмбранд зложив достоїнство маршалка сойму стирийського. На его місце іменований ґр. Атемс.

Відень, 16. грудня. Цісар приймає 15. грудня намісника Чехії, ґр. Кудонґове на авдієнції. «Fremdenblatt» перечить димісію ґр. Кудонґове.

Відень, 16. грудня. Вчєра перед полуднем і пополудни, відбула ся рада міністрів під проводом цісаря. Бар. Гавч мав в полудне окреме послуханє у цісаря.

Прерів, 16. грудня. Гостий краківських витано тут з великим одушевленєм. Місто було ілюміноване.

Пешт, 16. грудня. Партія ліберальна заявила односторонно за провізоріє уговою. На зборах заявив Банфі, що провізорія удержує status quo. Як би до 1. мая 1898 р. не повело ся з Австрією заключити нового користного договору, то Угорщина поладнає ті відносини самостійно. Наколи би тепер не ухвалено провізорії, то Угорщина мусїла би стати на становищу окремої області митової. Тісса заявив до того, що розрив митово-торговельний з Австрією уважав завіґда шкідним для обох половин держави. Коли би однакж прийшло до такого розриву, то вина не паде на Угорщину. Фракція Уґрона і незалежні (Кошута) рішили доложити всяких заходів, щоби предложенє правительства не одержало санкції закона.

Буск, 16. грудня. Прибуло 250 осіб. Бадені витав гостей на порозі; ґр. Баденьова в сали реценційній, де кн. Сапіґа виголосив мову, в котрій сказав, що Бадені сотворив акт справедливости зглядом Чехів, підніс заравом ідею рівноправности національної всіх австрійських народів і сполучену з тим основу автономії країв. Та ідея мусить побідити. У відповіді подякував Бадені за так численне повитанє і висказав, що дійсно ідеєю его правительства було поступенне переведенє рівноправности народів і розвою автономії. Німцям не відняв він ані частини. Коло вольске стояло при нїм вірно. ґр. Бадені закінчив свою промову: «Прийміть на ново робітника в свої ради.»

Відень, 16. грудня. Коло польське противить ся покликаню Лідля на міністра для Галичини.

Відень, 16. грудня. Пр. Еп. Чехович в дорозі до Риму задержав ся у Відні, де був на авдієнції у цісаря, нунція і міністра просьвіти. В понеділок вечером відїхав до Риму на отворенє рускої колєґії. Дня 19. с. м. відправить Преосвященный понтифікальну службу Божу в Римі.

Вино іспанське з кондуранґо

успішне в упірних недугах жолудкових, корчах, боляках в жолудку і т. д.

Ціна 3 корони.

Головний склад в аптиці

161 101—?

Жигм. Рукера

під „Срібним орлом“ у Львові.

Цінник львівської палати торговельної і промислової.

Львів дня 16. грудня 1897.

I. Акції за штуку.

Зеліз. г. Кар. Людв. по 200 зл. мк.
Зеліз. Львів-Черн.-Ясси по 200 зл. вальсрбл.
Банку гіпот. гал. по 200 зл. в. а.
" кред. гал. по 200 зл. в. ав.
Гарбарні в Ряшеві по 200 зл. в. ав.
Фабрики вагонів в Сяноку перед тим Ллівського по 500 кор. в. ав.

пла- тять зл. кр.	жада- ють зл. кр.
215 —	218 —
282 —	285 —
380 —	390 —
— —	210 —
200 —	210 —
250 —	260 —

II. Листи заставні за 100 зл. в. ав.

Банку гіп. г. 5% в. ав. з 10% пр.
" " 4 1/2% " " в 50 л.
" " 4% " " в 601 по 200 К.
" краєв. 4 1/2% в. ав. в 51 л.
" " 4% в. ав. в 57 л.
Тст. 11 (д. гал. з емс. 4% (перша емс.).
" " " 4% в. ав. в 41 1/2 лт.
" " " 4% " в 56 лт.

110 20	110 90
100 —	100 70
96 70	97 40
100 50	101 20
97 50	98 20
97 80	98 50
97 50	98 20
97 10	97 80

III. Обліги за 100 зл.

Гал. фонду провінц. 4% в. ав.
Буков. " 5% " " "
Комунальні Банку кр. 5% (2 ем.).
" " 4 1/2% (3 ем.).
Зелізниця львівська 4% по 200 кр.
Іозички краєв. 6% в. ав. з року 1873.
" " 4% " " 1891.
" " 4% по 200 кор. з р. 1883.
" м. Львова 4% по 200 кор.

97 80	98 50
102 75	— —
102 10	102 80
100 10	100 80
96 50	97 20
103 —	— —
— —	— —
97 80	98 50
97 —	97 70

IV. Льоси.

Міста Кракова
" Станиславова

25 25	27 25
42 —	— —

V. Монети:

Дукат цсарський
Наполеондор
Пів-імперіал
Рубель російський срібний
" паперовий
1 0 марок німецьких

5 62	5 72
9 49	9 59
9 55	— —
1 20	1 25
127 50	128 50
58 55	59 —

Розклад їзди поїздів залізничних обов'язуючий від 1-го жовтня 1897.

(Приїзд і відїзд поданий після часу середно-європейського).

Поїзд		до Львова	Поїзд		зі Львова
посп.	особ.		посп.	особ.	
приходить о годині			відходить о годині		
		7:30 з Іцкан	6:00		до Підволочиск з голови. двірця
		7:50 " Янова	6:10		" Іцкан
		7:52 " Тернополя на Підзамче	6:15		" Підволочиск з Підзамча
		8:05 " Лавочного	6:45		" Іцкан
		8:15 " Тернополя і Бродів на головний дворець	8:40		" Кракова
		8:25 " Сокаля		8:50	" Янова, Калуща, Хирова
		9:10 " Кракова		9:20	" Скольного
		10:35 " Ярослав		9:25	" Сокаля
		1:15 " Янова		10:05	" Підволочиск з головного двірця
		1:30 " Кракова		10:27	" з Підзамча
		1:40 " Скольного Стрия, Калуща, Хирова		10:45	" Іцкан
		1:50 " Черновець	1:55		" Підволочиск з головного двірця
		2:15 " Підволочиск на Підзамче	2:08		" з Підзамча
		2:30 " " головний дворець	2:40		" Черновець
		5:25 " Сокаля	2:50		" Кракова
		5:35 " Підволочиск на Підзамче	3:05		" Стрия
		5:45 " Іцкан	4:40		" Ярослава
Ніч			Ніч		
		3:04 з Підволочиск на Підзамче	4:40		до Кракова
		3:30 " " головний дворець	5:20		" Лавочного
		6:00 " Кракова	6:24		" Янова лиш в будні дни
		6:55 " Підволочиск на головний дворець	6:45		" Кракова
		8:45 " Кракова	7:05		" Сокаля
		9:10 " Іцкан, Бергомету з виїмком понеділка	7:25		" Тернополя з головного двірця
		9:30 " Кракова	7:30		" Лавочного
		9:43 " Підволочиск на Підзамче	7:47		" Тернополя з Підзамча
		9:50 " Іцкан	7:48		" Янова
		10:00 " Підволочиск на головний дворець	10:30		" Іцкан
		10:20 " Стрия, Хирова	11:00		" Кракова
		12:10 " Лавочного	11:37		" Підволочиск з головного двірця
					" з Підзамча

ЗАМІТКА: Пору нічна числить ся від 6 години вечером до 5 години 59 минут рано.

Ц. к. уприв. галицький акційний Банк Гіпотечний у Львові.

ОГОЛОШЕННЯ.

На підставі уповажнення уділеного 29-ими звичайними Загальними Зборами акціонарів, з дня 24-го півтня с. р. ухвалила Рада надзираюча ц. к. уприв. галицького акційного Банку гіпотечного на засіданю з дня 15-го падолиста с. р. дальше збільшене капіталу акційного о один (1) мілліон зр. в. а., видаючи 5.000 нових по 200 зр.

П. Т. акціонари Банку гіпотечного мають право піднести на кождих 6 штук акцій і нову акцію по ціні 280 зр. з купонами, з котрих перший плачений буде дня 1. січня 1899.

Дробів не узглядняє ся.

Право побору можна виконати в протягу місяця січня 1898 до дня 31-го включно, по упливі того терміну право то безусловно вигасає.

П. Т. акціонари, котрі, котрі хочуть користати з того права, мають найпізнійше до дня 31-го січня 1898 с. р. зложити свої акції в касі нашого Заведення, в цілі остемпльованя і зложити приписану вквоті зр. 280 від штуки разом з 5% відсотками за час від дня 1-го січня 1898 до дня довершеної вклати, як також належитість стемплеву по 2 зр. 50 кр. від штуки.

П. Т. акціонари можуть туу трансакцію перепровадити також за посередництвом наших Філій в Кракові, Тернополи і Чернівцях.

Львів, дня 1-го грудня 1897.

Н. В. В цілі остемпльованя акцій вистане предложене плащиків без аркушів купонових.

Ц. к. упр. гал. акційний Банк гіпотечний.

Дмитро Затурский

поручає свою

робітню обуви мужескої, жіночої і для дітей

у Львові, улиця Коперника ч. 5.

Виріб тревалий і елегантний. Ціни умірені. Замовлення з провінції залагоджує відворотною поштою.

140 24—140

Вже появилася з друку

РУСКА КУХАРКА

або

Школа вареня по руски

містить 41 знаменитих зуп.

Всі печені, які тільки можливі: Волові, баранячі вепрові і т. д.

Байцоване шинок, роблене знаменитих кишок і ковбас і т. п.

Мучні і яєчні страви

Блини — Пизи і т. п.

Знамениті рускі пироги печені з сиром, капустою і т. п.

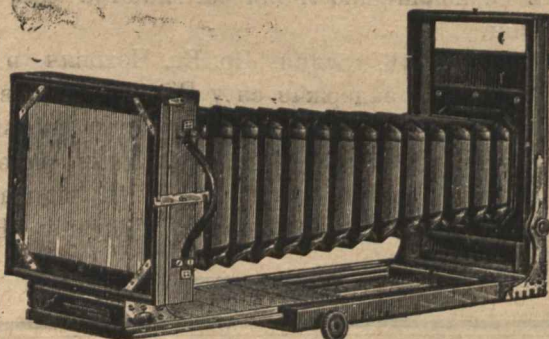
Роблене вкусного набілу і т. п.

Ціна 70 кр.

По надісланю переказом 76 кр. висилає франко Друкарня народовна Ст. Манецкого і Спілка, Львів. Готель Жоржа.

Перший християнський

ново отворений склад апаратів і всіляких приборів

до заводової фотографії і для П. аматорів

поручає низше ціну у всіх фірмах краєвих і заграничних. Апарати від 6—250 зр. на складі. — Висилка на провінцію відворотною поштою виконує ся. — Найбільший і найдешевший склад всіляких приборів до фотографії. На жаданє ви позичає ся апарати до великості 24:30 (за винагородою 2% вартості апарату) з об'єктивами Voigtlander'a, Steinheil'a, Goerz'a і т. д.

Едмунд Бродковский

Львів, ул. Баторого 22.

131 32—140

АГЕНЦИЯ ЧАСОПИСИЙ

А. ЛЯНДОВСКОГО

у Львові, Пасаж Гавсмана (Гранд-Готель)

приймає передплату на всі часописи у всяких языках і доставляє їх до дому без всякої доплати.

НАРОДНА ТОРГОВЛЯ

приймає замовлення і посередничить в закупні:

Світло церковне

впрост з фабрики Іа по 70 зр., Па по 64 зр. за 100 кіл. лосо фабрика.

Вино

в бочках о 135 літрах, а то Самородне почавши від 70 зр. за бочку лосо місце продукції.

Зі складів висилає: КАВУ по 5 кіл. посилок почт. в ціні по: зр. 9-20, 10-20, 10-70, 11-20, а спеціальність по 12-20 франко ВІНО в 5 кіл. барилках по зр. 3—, 3-70, 4-10, 4-90 франко. — Інші товари по умірених цінах. 72—?